Ч. 259 (12.915). Львів, вівторок 17. листопаду 1931. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло", Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічне 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

РАДА СОЮЗУ НАРОДІВ.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 7. листопаду.

I.

У половині цього місяця збереться тут Рада Союзу Народів на нову надзвичайну сесію, присвячену спробі полагодити японсько-китайський спір, тобто спробі припинити — словесними порадами й заявами — збройний наїзд японців на китайську Манджурію. Справою цією Рада Союзу Народів займалася вже двічи: вперше при кінці вересневої сесії, коротко після „полагоди" українських жалоб за „пацифікацію", вдруге за надзвичайній сесії в жовтні. А втретє має Рада зайнятися цією справою цього місяця. Чи матиме вона цим разом кращі успіхи ніж попередніми двома разами — дуже сумнівне. Правду сказати, то воно навіть уже й не сумнівне; бо японський уряд не скриває свого невдоволення зусиллями Ради Союзу Народів коло припинення японських військових операцій у Манджурії, тай саме сьогодні пустив у тутешні ґазети звістку, що він схильний виступити зі Союзу Народів, якщо ця установа не залишить займатися „несвоїми", мовляв, справами, іншими словами, якщо вона далі пробуватиме кидати поліна під похід японського війська і японського капіталу на Манджурію, в якій — мимоходом кажучи — на близько 30 мілїонів китайців припадає близько 300 тисяч японських купців, банковців і кольоністів. Колиб японський уряд справді рішився виконати свою погрозу чи осторогу і виступив із Союзу Народів, то він мусів би по статуту заповісти свій виступ на два роки вперед, значить, Японія все таки залишиласяб ще два роки членом Союзу. Одначе інша річ залишитися пасивним членом Союзу, а інша брати діяльну участь в його працях, зосібна в працях Ради Союзу. Коли можна сказати, що грядучі події на Далекому Сході зовсім не байдужі також і українському племени — і то в зовсім інакшому, корінно інакшому змислі ніж воно видається авторам переважної частини українських міркувань на цю тему, то треба сказати, що виступлення Японії зі Союзу Народів, може вже постановлене в Токіо, імовірно торкнулось би посередньо нашого процесу, веденого перед Союзом Народів проти торічної пацифікації. Річ у тому, що реферат про наші жалоби і польські відповіди в справі нарушення постанов договору про охорону меншин є в руках п. Йошізави, японського амбасадора в Парижі і японського члена Ради Союзу Народів. Колиб Японія рішилася вийти із Союзу Народів, то — хоча рішення це булоб завершене щойно за два роки — п. Йошізава ледви чи хотів би зберігти ріжні меншинні реферати, в цьому числі й галицький. А нехай би так сталося, то галицько-польська справа, що мала прийти на чергу на січневій сесії Союзу, мусіла би бути передана іншому референтові, значить, імовірно бути відложена до пізнішої сесії.

Сподіваймося, що так воно не станеться — сподіваймося, бо вплинути на хід подій не маємо найменшої змоги.

II.

Згадали ми вище вересневу сесію Ради Союзу Народів і її постанову про передачу галицько-польської справи п. Йошізаві для реферату на найближчу звичайну сесію Ради. Чи вільно буде вашому кореспондентові сьогодні вернути до тієї сесії і тієї постанови дарма, що від того часу минуло вже півтора місяця? Воно певно трохи пізно, але думаємо, що все таки не запізно. Щоби виправдатися з цього припізнення, ваш співробітник може хіба сказати, що безпосередньо після постанови про передачу справи до реферату, ще підчас сесії, він вислав з Льозанни два дописи про хід і полагодження справи, один з представленням фактів, другий з увагами про них — але дописи ті по дорозі десь загруали: таке зрештою лучається нераз, а рекомандувати кожний допис коштує... Слід було після повороту в Париж зараз написати вдруге на ту саму тему; одначе ваш кореспондент протягом кількох тижнів перенездужав собі нівроку, і тільки оце знова потрохи може братися за перо.

Ну, годі! Краще пізно, ніж ніколи — сказав китаєць, спізнившися до поїзду...

III

Реферат про нашу справу передано п. Йошізаві. Щоби зберегти вид обєктивности, Рада Союзу передає звичайно реферати про меншинні жалоби представникам таких держав, в яких меншинних питань нема, а вже ніколи не передає реферату представникові держави сумежної з тою, проти якої меншина жалкується. В останніх роках реферати про жалоби німецької меншини у Польщі виготовлював звичайно п. Йошізава, і він таким чином набрав деякого знання і досвіду про характер цих справ. Щоби дати читачам „Діла" зразок стилю рефератів п. Йошізави, а одночасно й начерк на тон, у якому йдуть і западають рішення Союзу Народів у спірних справах взагалі, в меншинних, особливо скоботливих, зосібна, наведемо тут у перекладі цілий один реферат японського представника, предложений на те саме засідання Ради Союзу Народів, на якому полагоджено й нашу справу (19. вересня). Реферат цей відноситься до „положення німецької меншини у воєвідствах Шлеська, Позняня і Поморя", а дослівний переклад його тексту такий:

„Рада вже двома наворотами займалася цією справою, на сесіях з січня і травня 1931. Від останньої сесії наспіла нова жалоба німецького Фолькобунду.

„Після основного перестудіювання всіх документів, яких подробиці не хочу тут переповідати, прийшов я до висновку, що Рада повинна вважати своїм ґоловним завданням у цій справі запевнити на будуче режім правильних взаємин між польськими властями і німецькою меншиною в усіх названих воєвідствах. Такий режім, маючи результатом пацифікацію умів, певне запевнить супокій у цих воєвідствах.

„До цієї справи я радий, що можу повідомити Раду, що в ході розмов, які я мав з представником Польщі, останній, виложивши мені міри, прийняті його урядом, дав мені запевнення, що останній зробить усі зусилля, щоби дати німецькій меншині почування довіря, без якого не зможе наладитись між меншиною і державою те співробітництво, яке договори і резолюції Збору і Ради Союзу Народів кладуть у обовязок однаково наказний для держави як і для меншости. Саме таким шляхом треба буде осягнути результат, який мав на увазі президент Ради п. Гендерсон, коли в промові на Раді 24. січня 1931. накликував більшинну людність, щоби здала собі справу, що нищення прав меншини не відповідає добре її зрозумілим інтересам, та взивав меншину, щоби здала собі справу, що лежить у її справжнім інтересі льояльно співробітничати з урядом, під яким вона живе.

„Думаю, що Рада зволить пристати до цих міркувань, і в такому разі я приложив би їй признати розгляд цього питання покінченим".

IV.

Радимо нашій публиці ще раз уважно, слово за словом прочитати цей супокійний, хотілось би сказати: сірий і анемічний реферат японського делеґата — інакше не вхопимо його справжнього змислу. Перше враження: малозмістовні заяви по схемі „з одного боку, з другого боку". А після другого, уважного прочитання: враження здержаного в словах, та кріпкого в змісті осуду поведінки польської більшини супроти німецької меншини. Діло йшло про вибори, зорґанізовані польськими чинниками з підмогою польських „стшельців" проти німецької меншини. Японський міністр дав у рефераті цьому дімаючу поглядову лекцію польській більшості про перший її обовязок — здобути собі довіря в горожан, тай констатує, запевнення, зложене польським міністром, що польський уряд зробить — на будуче — все можливе, щоби дати людности почування довіря. „Зробить", значить, досі цього не зробив і цього обовязку не виконав, тої начальної передумови для горожанської льояльности не здійснив... Ще раз радимо уважно аналізувати слово за словом короткий вибір японського політика.

Аналіза ця цікава з ріжних оглядів.

Вона покаже нам, які праві були всі ті політики, журналісти, гості ріжних народностей у Женеві, котрі в резолюціях п. Йошізави, одобрених вповні (навіть польський представник мусів за ними голосувати!) Радою, бачили рішучу перемогу політичну і моральну німецької меншини.

Вона дасть стороннім зразок тону, стилю і — так сказати — можливостей женевської установи.

Вона нарешті докаже, що можна формулувати постанови і стилізувати заяви дуже категоричні, та при цьому зовсім не надуживати кріпких висловів — усяких „погорд", „погроз" і подібних їм спотикачів.

Німецька перемога і польська поразка недвозначно, наглядно й оконечно висловилася в кількох поміркованих, майже сірих реченнях старого японського політика. Наша — теж недвозначна та ще не оконечна, бо тільки етапова — перемога висловилася в кількох словах постанови Ради Трьох передати справу Раді, і Раді переказати реферат японському представникові. Ми зискали один пункт, перемогли на одному етапі. Це було максімум того, що могла обезправнена меншина в данім стадії процесу осягнути на женевському терені, який — не забуваймо — являється першим і найвищим політично-моральним міжнародним трибуналом світу. Підіймати із-за цього оклики тріюмфу — було би глупо, не свідчило би про політичну виробленість і — що найгірше — не відповідало би реальним умовинам ні женевського процесу ні нашого істнування. Одначе недоцінювати ваги здобутої точки в першій стадії процесу — булоб неменше нерозумним і недоцільним.

Але цими стрічками ще не вичерпуються уваги, які нам насуває наша остання женевська сесія. В дальшому дописі спробуємо узяти на папір декілька з них.

С. Залісський.

За підстави нашої суспільної аґрономії.

4. Шляхи праці нашої суспільної агрономії.

Осередком праці нашої суспільної агрономії є Т-во „Сільський Господар". Воно одиноке веде й зосереджує суспільно-агрономічну роботу і через те власне його існування необхідне. Бо колиб не було цього осередку, то тоді всяка плянова робота нашої власної, в імя інтересів нашого хлібороба веденої суспільної агрономії булаб виключена. Незнання ваги суспільної агрономії або її недоцінювання приводить на жаль ще часто до легковаження цеї праці, а бувають (хоч вже чимраз рідші!) випадки, де навіть незорієнтовані в справі або заглиблені у своїй праці кооператори проходять попри працю „Сільського Господаря" вважаючи її нерентовною або мало корисною. Забувають при тому, що й наша хліборобська кооперація є тільки тоді явищем позитивним і потрібним, коли вона працює для добра хлібороба, для піднесення рівня добробуту і культури села, словом коли вона є одною частиною суспільної агрономії. Арґумент про творення наших власних установ на те, щоби коштом хлібороба жило кількох урядовців, давно перейшов до ряду нереальних і для села мало переконуючих. Інша справа, коли проти існування „Сільського Господаря", як осередку нашої власної суспільної агрономії виступають ті чужі чинники, які якраз дуже добре зорієнтовані про вагу його праці та про ту втрату, яку ми понеслиб, колиб його не стало. Відчуває це „Сільський Господар" аж надто

добре у своїй праці, бо ніколи не бракує йому колод під ногами. Але це повинно чейже привести до зрілого погляду на справу цих наших людей, яким досі вона видається чомусь зайвою або недогідною.

Знаючи вагу своєї праці в ділянці суспільної агрономії свідомий „Сільський Господар" теж того, що він під теперішню пору, без відповідних фондів і відповідної кількости людей, не може виконати вповні своїх обовязків. Зате не можна винувати його, а обставини. Та і серед цих важких умовин праця цього товариства не стає, а згідно з докладним розумінням ваги суспільної агрономії і добре опрацьованими плянами своєї роботи поступає вперід, щоби бути все готовим на кращі можливости творчої праці.

Як-жеж виглядають поодинокі ділянки праці нашої суспільної агрономії та порівнання їх в накресленими нами попередньо її загальними завданнями?

Вплив нашої суспільної агрономії на державну аграрну політику невеликий, у чому винні політичні умовини, в яких находяться західні землі. Та всетаки вдалося тут і там, помимо неприхильного до нас відношення, переперти наші постуляти чи коректини, головно в ділянці збуту продуктів, при чому „Маслосоюз" має тут найбільше заслуг і успіхів. У ділянці самоврядної агрономії добилися філії „Сільського Господаря" низки річевих змін як у справах податків, доріг чи інших, так теж і в самій опіці над продукцією і збутом села. У самоуправній ділянці праця дуже важка, з огляду на неприхильні постанови і їх виконування. В обох цих ділянках: державної і самоуправної агрономії ми не можемо зречися права обстоювати слушні домагання наших хліборобів, хоч як важко нам це приходить і хоч як мізерні тут висліди. Бо нашою капітуляцією булоб оголошувати наше незацікавлення справою, коли боротьба важка. Тут дуже важним є теж цей момент, що ми не можемо резиґнувати з права кермувати на наших землях цими агросуспільними справами, які застерегла собі держава чи самоврядування. Вони для нас однаково важні і ми відчуваємо їх на нашій скірі, а тому, коли маємо на них малий вплив, мусимо мати бодай погляд на те, як ми самі малиб для нас справи унормувати. А плян в кожній ділянці нашого життя, хоч сьогодні може і не до переведення, — це погляд на майбутнє, якого нам аж надто часто бракує.

Найобширніше поле праці нашої суспільної агрономії лишається в опіці над індивідуальними селянськими господарствами та унормованням збуту їх продуктів. Тут розвинула наша суспільна агрономія свою працю при допомозі цілого апарату „Сільського Господаря" та старається далі впливати на те, щоби господарства наших селян: 1) були відповідно зорганізовані і 2) були рентовні. Працю отсю переводять агрономи, про яких вже сказано, що їх для наших умовин замало. Але праця не переривається і треба надіятися, що буде далі поступати вперед.

Збутом продуктів села займається виключно наша хліборобська кооперація, але підготовляє його „Сільський Господар" через свою централю, філії та кружки. Згадати хоч би збут безріг на сало і бекони, де відіграє величезну ролю годівля, або молочарство, при чому „Сіл. Господар" дбає за кількість і якість молока контролею молочности, або збут збіжа (якість!) чи яєць (розведення несливих курей). Цих господарських ділянок не може вести кооперація — вона займається вже готовою торговельною частиною. Така співпраця „Сільського Господаря" і кооперації дає нам повноту суспільно-агрономічних праць і треба сказати, що там, де на цю співпрацю пішла кооперація, вона дала дуже добрі висліди (Маслосоюз — контроля молочности). Треба надіятися, що це зрозуміння співпраці з „Сіл. Господарем" буде кріпшати теж у інших ділянках кооперації, а тоді наша суспільна агрономія буде скріплюватись і робити бодай перші кроки там, де інші народи вже давно перейшли.

Наша суспільність мусить теж прикладати спеціяльну увагу до того, щоби наша суспільна агрономія розвивалася. Початки її вже є. Треба її розвивати дальше, власними силами і засобами. А тоді візьмемо в наші руки чи не найважнішу ділянку нашого народного господарства — наше хліборобство. **Інж. Евген Храпливий.**

——o——

З документів часу.

Нам прислано до оповіщення такий документ часу:

Starosta powiatowy Skolski. Nr. III. 16/128. Skole, dnia 6 października 1931. Do Wydziału czytelni „Proświty" w Kalnem. Doszło do wiadomości tut. Starostwa powiatowego, że członkowie Kółka amatorskiego tamt. czytelni, dając przedstawienie tak w siedzibie stowarzyszenia, jakoteż w okolicy, a mianowicie sztuczki „Newilnyk", zmieniali tendencyjnie na scenie cenzurowany tekst tej sztuczki, okazując przeto jaskrawie nienawiść do Polaków — przez co spokój i porządek publiczny może być naruszony. Wobec powyższych okoliczności zakazuję Wydziałowi czytelni urządzenia jakichkolwiek przedstawień i zabaw tanecznych przez tamt. Kółko amatorskie na przeciąg czasu do 31. marca 1932 roku. Przeciw niniejszej decyzji wolno wnieść rekurs do Urzędu Wojewódzkiego w Stanisławowie przez tut. Starostwo powiatowe w terminie 14-dniowym, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia rezolucji. — Starosta powiatowy Karol Mahr.

Таке саме письмо одержала рівночасно чит. „Просвіти" в Хітарі. Члени аматорського гуртка в обох селах і виділові згаданих читалень заявляють, що поліція зробила донесення на обі читальні безпідставно, не провіривши як слід справи з цензурового примірника „Невольника", з якого аматори вчилися до вистави.

——o——

З життя Волині.

Шкільне питання. Це питання на Волині покищо ніяк не розвязане. Тому й маємо тут такі дивовижні явища, як навчання в сільських школах українських дітей не тільки польською, але й іншими чужими мовами.

Ось один з характеристичних прикладів. Сусідні села: Німецьке, в якому нині нараховують 57 дітей і Княгининок (чеська кольонія), в якому всього кільканадцятеро дітей. Школа в кол. Княгининку з викладовою чеською мовою (чехи повноправні на Волині). Німецьке було приписане до чеської княгининської школи й українські діти мусили вчитися по чеськи (!).

Врешті батькам вірвався терпець, і вони найняли собі вчителя та приватно вчать своїх дітей „десятками". Чехи з цього приводу знімають шум!

Треба додати, що навчання українських дітей чужою їм чеською мовою дало яскравий приклад того, як веде чужа мова до культурного застою села. В Німецькому не помічалося найменшого культурного руху, навіть філія „Просвіти" існувала лише на папері. А про якунебудь господарську роботу й мови не було.

Деякі інші села теж утримували та ще й нині утримують учителів своїм коштом. Але далеко не скрізь. У більшості сіл, які з різних дивних міркувань прилучені до сусідніх маленьких осадничих кольоній, діти зовсім не ходять до школи. І анальфабетизм зростає в страшних розмірах.

Русифікація. Маємо на Волині ще один рід русифікації. „Русское благотворительное общество" в Ковлі з дозволу мін-ства освіти приступило до організації тут курсів навчання й писання для анальфабетів „русских". Ну, а тому що українці „теж русскіе", то звичайно назване общество буде розповсюджувати свою „доброчинність" і на них. І це тим певніше, що російські доброчинні товариства на Волині в групі речі є товариствами політичними й де лише можуть розповсюджують свою „благотворітельность" на українське населення в справах церкви, виборів і т. д. А що роблять українці для українських анальфабетів?

Цікава розправа. В свій час „Діло" подало відомости про страшне вбивство в міст. Козлах на Луччині. Місцевий командант поліції Пу-

---

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З 17. ЛИСТОПАДУ 1931.

РОМАН МЕТИК.

З листування із В. Липинським.

Причинки для характеристики людини.

(Докінчення.)

На прохання подати інформації про свій рід, В. Липинський писав:

„Мені іде про діло, а не про мою особу і мені прикро, коли про мене особисто пишуть. Тому не для публичного вжитку, а тільки для Вас, як свому старому знайомому і товаришеві подам відповіди на Ваші питання. Деякі дані знайдете в книжці Пулавського про наш рід, яку Вам одночасно посилаю для Вашої бібліотеки і на добрий спогад. З книжки цієї довідаєтесь, що мати моя була з дому Рокицька гербу Рогаля. Маєток мій Русалівські Чагари в Уманщині я одержав від мого дядька Рокицького і при розділі ще перед війною він війшов в загальну спадкову масу"...

На тему своєї недуги дає такі інформації:

„Плеврит мій був зовсім вилічений у Закопанім. Перед війною я був зовсім здоровий. Моя недуга почалась знов вибухом крови, якого я дістав у мазурських озерах, служачи в 4. драгунськім полку в армії ген. Самсонова (по битві під Танненберґом, де противником нашим був тоді ген. Гінденбурґ). Після того я був перенесений до рез. полку піх., але здоровля вже не відзискав, остаточно занедужав на еміграції, особливо в Берліні. По повороті з Берліна сюди до Австрії я вже три роки майже мушу здебільшого лежати і то тільки горілиць, бо повернувшись, чи на лівий, чи на правий бік, зараз трачу віддих. Від цього поробились мені рани, що мене дуже, особливо вночі мучить".

В листі з дати Бадеґґ 19. VIII 1930. пише наш великий Ем'грант ось що:

„...Доля останніми часами не щадить мені своїх ударів. Крім недуги, дуже тяжкої з приводу неможливих до витримання цьогорічних змін погоди, звалились на мене ріжні гризоти громадянського характеру такі, яких досі мені недовелось ще переживати. Про них не хочу Вам покищо писати. Довідаєтеся певне про все з комунікату, якого хочу (коли тільки сили фізичні мені дозволять) написати і помістити в українській пресі. Або може поговоримо про все при побаченні і тут було би найкраще".

В дальшій частині листа Покійний одобрює мої „Спомини" про В. Доманицького, які я йому на бажання переслав і радить їх видрукувати. Просить мене щоби його імені не лучити з іменем п. Д. Останній був тоді в Закопанім ще завзятим соціялістом. З п. Д. бували у Доманицького дуже гарячі політичні спори (так, що в це мусіли вмішуватись лікарі), а у мене з Доманицьким політичних розходжень не бувало.

Іде коротка характеристика історика Ілька Борщака.

В кінці листа пише Покійний, що „Зиза" не має і що забув сміятися.

З Бадеґґ у 1930 р. Покійний пише між іншим: „Тут цього року зима якась гнила, вохка, туманна і це в звязку з реакцією на все, що доводилось переживати так фатально вплинає на мою недугу, що позбавляє мене на довгі періоди і цієї дрібки працездатности, яку еще зміг я заховати".

Хорий дякує мені за вирізки з газет:

„...Панове Скоропадщики (бо в Скоропадщину на жаль повернули вони гетьманську ідею під одно, як ідею самостійної республики повернули людьми того самого типу в Петлюрівщину) заскаржили „Діло" до третейського суду „за непомищення їх відповіди", а коли Покійний довідався, що д-р Старосольський відмовився взяти участь в мировім суді висловлюється: „Дуже мене оце його становище зворушило і дало мені велику моральну сатисфакцію".

А в дальшім листі: „...Ще раз дякую Вам за Ваші ласкаві запросини до себе. На жаль, покищо не маю змоги робити найлекші навіть фізичні зусилля (напр. умивання, це для мене тепер ціла мука, при якій мушу з кількома наворотами відпочивати, бо віддиху не стає) не мож і думати про подорож. Крім того і жадали від мене мабуть таких декларацій, яких би я не підписав".

„Вибачте нескладний характер цього листа. Кашель і задуха так мучать і рука погано служить"...

В листі з дати Бадеґґ 20. II. 1930. пише Покійний: „Тут зима дуже погана цього року і це фатально відбивається на моїх легенях. Правду кажуть лікарі, що каверни без операції вилічити нема способу. Але на операцію вже у мене запізно, отже треба бути терпеливим".

А в іншім місці робить таку замітку: „Проблема державного мужа серед нації не здатної до державного життя, дуже скомплікована і вирішити її, як показує наша тисячелітня історія дуже трудно".

Покійний подякував мені за охоту післати йому „Щоденник" Чикаленка висловлюючись: „Добре зробив Евген Харламович, що написав річ, яка належить сьогодні до іншої доби. Добре зробила „Червона Калина", що ту книжку видала".

За прислання пів-річника „Зиза" Покійний дякував мені та висказував невдоволення, що автор карикатури його особи не подбав розвідати як виглядає особа, якої карикатуру робив і називає це некультурним способом додаючи: „Дасть Біг і з цієї хиби зчасом вилічимося".

Покійний до останньої хвилини не читав „Діло", видавництва „Червоної Калини", але також і краківський „Час"; він з повною свідомістю і з ясністю властивою вмираючим на чахотку до квітня щонайменше держав руку на живчику політичних подій, зі свідомістю і розмахом питомим великим історикам умів їх оцінювати.

ценнік, учитель Якобша, постерункові Грабовський, Гурни й Кульбас та близькі до них селяни Гапончук і Зінчук при допиті вбили безземельного робітника-селянина Намонюка. Секція група виявила ушкодження тіла й відірвання внутрішніх органів. Намонюка підозрівав учитель Якобша, що той буцімто вкрав у нього сало, хоча доказів цього не було. Одно мало бути підставою, що Намонюк того дня рубав у вчителя дрова. Цими днями відбулася розправа в луцькому окружному суді. Обвинувачені оправдувалися, що вони буцімто були в нетверезому стані. Суд засудив усіх злочинців по одному році поправчого дому.

Самогубство. Дня 6. XI. застрілив себе пострілом в груди росіянин, мешканець Рівного, Ігор Поспеловський, син місцевого лікаря. Причиною самогубства буцімто було те, що дената покинула жінка через його матеріяльні трудноці. Тяжко раненого Поспеловського відвезли до шпиталю.

ЗАКАРПАТТЯ.

Ювилей артиста Романа Кирчова.

Дня 17. XI. ц. р. відбудеться в Ужгороді вистава оперети „Жриця вогню" з нагоди 10-літньої праці артиста д-ра Романа Кирчова на ужгородській сцені.

Д-р Роман Кирчів працює на ужгородській сцені від оснування театру і як артист здобув собі на цілій Підкарпатській Руси загальне признання й симпатії. У виставі беруть участь між іншими: п-і Омелянович-Павленкова, п-а Анда Эстапчук, директор Микола Аркас, п. Довнар, п. Борис, М. Ручко й інші.

Підготовляється вистава опери „Кавалерія Рустікана".

Вісти з Дрогобича.

Прощальний вечір дир. Кузьмовича. — Прощання о. ігумена Заячківського. — Кріза на становищі бурмістра. — Нова читальня „Просвіти".

Останній рік богатий в Дрогобичі на персональні зміни. Уступили цього року зі своїх становищ директор української ґімназії Вол. Кузьмович, парох Дрогобича, ігумен Василіянського монастиря о. Йосиф Заячківський, далі повітовий староста Порембальський, бурмістр Дрогобича інж. Реут, начальник суду, директор польської ґімназії, директор філії Банку Краєвого Господарства. Скрізь на верховні становища прийшли нові люди, а з ними настали нові відносини — чи кращі, будучність покаже.

Дир. Володимира Кузьмовича прощало українське громадянство в дні 3. жовтня ц. р. Того дня вечором зібралися в Народнім Домі представники місцевих установ, щоби при спільнім столі провести з уступаючим директором кілька годин. Найперше попрощав директора Кузьмовича з доручення і в імени еп. Коциловського о. ігумен Заячківський, опісляж від усіх установ і всього громадянства д-р Витвицький, який вказав на цінні прикмети уступаючого директора, як одного з передових наших громадян, накреслюючи при тому образ провідного національного робітника на тлі сучасних умовин нашого громадського життя. Опісля промовляли ще пп. Володимир Скибінський від „Рідної Школи", о. сов. Ліщинський від українців Борислава, проф. Керницький від ґімназійного учительства, д-р Пацлавський, д-р Чапельський і д-р Ільницький, який відмітив, що прикрим є не стільки само прощання дир. Кузьмовича, як те, що нам його забрали проти нашої волі після подій минулорічної осени. Відповідав вкінці дир Кузьмович, подаючи цінні вказівки для дальшої успішної праці „Рідної Школи".

Такеж прощання улалила місцева громада в дні 24. жовтня о. ігуменові Йосифові Заячківському, що відійшов на становище ґенерального секретаря Чина С. В. В. до Риму. Як відомо, оо. Василіяни добились минулого року установлення одностайної центральної управи для всіх своїх провінцій з осідком у Римі і тим самим стали анальоґічним всесвітнім орденом, як напр. Єзуїти, Францішкани, Бенедиктини. Першим архимандритом обєднаного чина став о. Ткачук, а його ґенеральним секретарем саме о. Заячківський. На прощальний вечір, що відбувся рівнож у Народнім Домі, прибув теж протоігумен Галицької Провінції о. Решетило. Прощаючи о. ігумена, д-р Витвицький торкнувся спершу відношення церкви до народу взагалі, а у нас в Галичині зокрема, та після того зобразив діяльність о. Заячківського як душпастиря і громадянина, підчеркуючи його щирі патріотичні почування і небуденний розум, з яким вони ходили в парі, коли йшло було у практичній національній роботі. М. ін. пригадав промовець заслуги о. Заячківського для заснування малої семинарії після минулорічного розвязання тутешньої української ґімназії. Далі промовляли дир. Григорійчук, о. сов. Ліщинський, д-р Ільницький і дякував всім за вияви симпатії о. ігумен, впевняючи, що побут у Дрогобичі вважатиме найкращим споминком свого життя.

Ще місяць тому переведено тут вибори половини вильосованої міської ради, одначе досі не видно кінця затяжної крізи на становищі міського бурмістра. Останній голова міста інж. Реут, що своєю особою в дечім нагадує тему з Ібзенового „Ворога народу", уступив, зломаний надмірною працею в маґістраті і спричиненою тим недугою. Завдяки його ініціятиві і заходам виставлено в Дрогобичі новий ратуш і побудовано міські водопроводи, але одно і друге понад фінансову спроможність міста, яке до того наслідком значного вменшення своїх приходів, опинилось у вельми тяжкій фінансовій скруті. Діло ускладнюється ще тим, що клюб радних польських після піврічних дебат не міг довго погодитися на особу нового бурмістра. Назначений остаточно правлячими сферами кандидат на те становище, начальник місцевого суду праці д-р Лобос, при останніх виборах до ради перепав. Ця невдача ще більше заогнила крізу в дрогобицькім маґістраті.

Дня 7. листопада ц. р. відбулось тут святочне отворення нової читальні „Просвіти" на передмісті „Війтівська Гора". Посвячення читальняної домівки довершив о. Шипітка Ч. С. В. В., який склав їй свої бажання, після чого витав новозасновану читальню голова дрогобицької філії „Просвіти". До читальні вписалося 81 членів, у тому більша частина молоді і жінок. Це вже четверта читальня „Просвіти" в Дрогобичі.

Українська ґімназія в Коломиї.

(З батьківських кол.)

Ця школа мала за часів пок. директора Недільського, великого педаґога і приятеля молоді, 22. відділи: вона за часів директора Мостовича впала до 14 відділів, а за часів директора Котецького до 8 відділів без можливости побільшити їх скількість у будуччині. Та й у тих 8 відділах діються речі, що нічого спільного з педаґоґікою не мають, а на які ми, батьки, лише безрадно плечима здвигаємо. Вже другий рік нема у тій ґімназії ані науки релігії і моралі ані екзорт. Спершу перенесено катехита, о. Капустинського в стан спочинку без подання причин, без переслухання, без дисциплінарного слідства, а по півроці зовсім усунено його з посади рівнож без причин і — без платні. Тимчасом за о. К. заступився станиславівський владика та скермував справу до Варшави, де вона досі спочиває. Коли сенаторка Кисілевська інтервеніювала в тій справі в міністерстві освіти, мали їй сказати, що справа полагоджена. Але львівські чинники видно мають на це інший погляд і візитатор мав недавно заявити, що справа ще не полагоджена. А науки релігії як не було, так нема. Вже відтягнулася з тої причини минулорічна матура, а хто зна, що буде з цьогорічною. — Історію вчить у деяких клясах української ґімназії вчитель польської ґімназії, Ошива, що походить з б. Росії. Якими студіями він розпоряджає — нікому невідомо. Цей учитель, на диво, поводиться так, що зчаста політикує з учениками-дітваками, витягає від них погляди на біжучі політичні питання (не їх власні, бо вони їх не мають, а те, що чули дома). Бог зна нащо і пощо, зневажливо висловлюється про українську історію та культуру, та бідкає, що українська мова така „бідна", що він, будучи українцем, стидався би її. І це говорить людина, яка української мови зовсім не знає. — Науку співу і церковний хор перейняв недавно в українській ґімназії теж поляк, народній учитель, п. К., що свою працю почав від анектування орхестри української ґімназії для польської ґімназії. Цікаво, як буде виглядати церковний спів, коли диригент не знає обряду?! — І руханки (замість проф. Франка) вчить народній учитель поляк п. К. Вчить, щоби називалося, що вчить, а говорить такою мовою, від якої учителі стараються відучити своїх учеників.

Такто народніми вчителями поляками обдарувала кураторія українську ґімназію в Коломиї. Одночасно спенсіоновано українців, знаменитих педаґоґів з повними кваліфікаціями. — Ще одна квітка: кураторія з уряду усунула всіх жидів учеників 1. кляси з української ґімназії з тим, що можуть перейти або до польської ґімназії, або до народніх шкіл. Досі не помогли протести родичів. Не багато є тих учеників, але сам розпорядок надзвичайно дивний. Щож на все те директор Котецький? Він погоджується з таким станом, а може й радий тому, бо мало робить, щоби підвищити педаґоґічний рівень науки у школі й усунути ненормальні відносини.

Батько.

Перед розбиттям конференції Круглого Стола.

ЛЬОНДОН, 14. XI. ПАТ. Вчорашнє засідання комісії для нац. меншин конференції Круглого Стола було дуже бурливе. Більшість промовців, між ними й Ґанді, атакували гостро порозуміння, зроблене з меншинами, закидуючи Мекдональдові, що піддержував умову, звернену проти гіндуської більшости. Ґанді закинув британському урядові, що заохочував меншини висувати щораз більші домагання і довів до теперішнього банкроцтва конференції. Ґанді рішуче спротивився проєктові щодо поділу законодатних установ на окремі національні або клясові катеґорії. Британський уряд задумує спробувати ще раз порозуміння з Ґандієм. Він рішився відплинути до Індії з кінцем листопада, резиґнуючи з подорожі до европейських столиць, бо з огляду на те, що конференція не вдалася. він мусить мерщій вернути домів.

За прилучення Кипру до Греції.

АТЕНИ. 14. XI. ПАТ. Представники ріжних грецьтовариств і установ передали президентові кої республики, адміралові Кондуріотісові „золоту книгу Кипру". Член академії Менардес заявив, що всі греки є приятелями Анґлії, однак пригадують Анґлії, що Анґлія в 1915 р. готова була віддати Кипр Греції. Президент зазначив у своїй відповіді, що земляки Байрона та Ґледстона чейже зрозуміють колись, що зворот Кипру в користь Греції є в їхньому інтересі. Вкінці прийнято резолюцію, яка домагається прилучення Кипру до рідного краю. В часі цієї манїфестації всі склепи були зачинені і напротязі 15 хвилин припинився в місті всякий рух.

В Манджурії знову бої.

ТОКІО, 14. XI. ПАТ. На основі відомостей з Манджурії ситуація сильно загострилася. Командант японських військ над рікою Ноні примушений до швидкої акції, щоби випередити китайську атаку, бо китайці в цьому відтинку значно сильніші.

ТОКІО, 14. XI. ПАТ. Ґенерал Гоніо звернувся до японського шефа ґенерального штабу, щоби позволив йому з власного почину розгорнути акцію в Манджурії, оскільки цього вимагатимуть обставини. Знак, що японці готовляться з наступом на північ від ріки Ноні.

ВІДЕНЬ, 14. XI. ПАТ. Повідомляють з Токіо, що японські військові кола підготовляють публичну опінію на акцію над рікою Ноні. Китайський генерал Маа пробує окружити більшими силами японців, наслідком чого японський командант рішився його випередити. Вже розпочалися бої передніх сторожей. Ген. Маа оголосив, що японці розпочали вчора атаку. закінчився речинець ультіматy.

ЖЕНЕВА, 14. XI. ПАТ. Китайський уряд надіслав ноту з повідомленням, що японці зажадали димісії ґен. Маа і виведення військ з провінції Гейльон, Кіян і Ціцікару. Японці готовляться заняти Ціцікар.

МОСКВА, 14. XI. ПАТ. Радянські кореспонденти повідомляють із Шанґаю: Японський союзник ґен. Чан-гай-пен розпочав 13. ц. м. атаку на Ціцікар. Співділали з ним японські аероплянни, бомбардуючи китайські війська. Один японський літак зістрілено. Делеґат японської команди передав ґен. Маа ультімат з домаганням покинути Ціцікар до півночі 12. ц. м. Перед кінцем цього речинця японська кавалерія й артилерія розпочали наступ на китайські позиції.

ТОКІО, 14. XI. ПАТ. Кореспондент агенції Райтера довідується, що команда японських військ в Манджурії дістала від міністра війни інструкції, щоби розпочала переговори з ґенералом Маа, натискаючи на нього, щоби вивів свої війська з полоси східно-китайської залізничої лінії перед 21. ц. м.

Оголошення, оповістки, місцеві як і з провінції оголошуватимемо тільки за попередньою присилкою належитости. Незаплачені заздалегідь оголошення не будуть поміщені.

Більшовики обвинувачують японців.

МОСКВА 14. XI ПАТ. Радянська преса приносить інформації про японську провокаційну роботу в північній Манджурії. На залізничій стації в Манджурії китайська влада придержала білоґвардійця Учакова, при якому найдено документи, які свідчать, що японці орґанізують білоґвардійську ґвардію на східно-китайській залізниці, звернену проти радянських службовців. Стоять теж у звязку з монґольськими ватагами, що приготовляють повстанчий рух в Барґа.

Японці обвинувачують більшовиків.

МОСКВА 14. XI. ПАТ. Радянська преса довідується з Харбіну, що команда японських окупаційних військ вислала в околиці стації Манджулі та до ріжних місцевостей на радянсько-китайській границі японські відділи, шоби збирали на терені боїв підчас китайсько-радянського конфлікту за східно-китайську залізницю відломки стрілен, що походять з радянських арсеналів, та інших останків військового матеріялу червоної армії. Японці хотять вжити цього матеріялу на доказ, що більшовики помагають ґенералові Маа в околиці Ціцікару, де найдено такі самі відломки стрілен тошо.

Японці укріпляються в північній Манджурії.

МОСКВА 14. XI. ПАТ. Японці заходяться біля зміцнення своїх позицій в північній Манджурії. Направивши міст на ріці Ноні, японці запевнили собі лучбу між передовими відділами, що посуваються на Ціцікар, і своїми базами на задах. Тепер доставляють на манджурський фронт військові літаки й уладжують веротехнічні майстерні. Рівночасно стараються відвернути увагу публичної опінії від своєї акції, поширюючи поголоски про китайсько-радянське співділання. В Мукдені пустили вістку, що у відділах ґенерала Маа находиться 300 комуністів, китайських і корейських, надісланих з Блаґовєщенска та з над горішного Амуру. Крім того китайці мали дістати від більшовиків кільканайцять ваґонів з воєнними матеріялами.

Соціяльне обезпечення в Ч. С. Р.

Центральна Каса Соціяльного обезпечення у Чехословаччині.

Центральна каса соціяльного обезпечення у Чехословаччині була уконституована після закону з р. 1924. Цей закон приписує для цілої республики орґанізацію обезпечування осіб, що зайняті головним чином фізичною працею, проти недуг, а також на випадок інвалідности та старости.

Але цей закон не передбачує обезпечування осіб, що займаються інтелектуальною працею. Центральна каса почала функціонувати від 1-го липня 1926 року та істнує вже більше пяти років. Центральна каса переводить обезпечування у випадках старости та інвалідности в цілком незалежний спосіб та з той-же час вона є орґаном догляду та контролі місцевих кас для обезпечування проти недуг, які то каси переводять свої операції автономним способом. На основі офіційних даних, на 1. січня 1921 року було у всій Чехословаччині 362 місцевих кас з 2.630.361 обезпеченими особами. Коли ми приймемо під увагу скількість членів родин, обезпечених осіб, то прийдемо до висновку, що більшість населення Чехословаччини, яка нараховує біля 15 мільонів громадян, користується добродійством обезпечування проти недуг.

Щож торкається обезпечування у випадках інвалідности та старости, то на 1. січня 1931 року було заасекурованих 2.199.524 особи.

Повна сума білянсу Центрально Каси нараховує коло 3.116 мільйонів чехословацьких корон. Сума асекураційних премій за рік 1930 досягла 628 мільйонів кч.; прибуток від приміщення капіталів Центральної Каси перевищив 156 мільйонів кч., а сума виплачених обезпечень Центральною Касою в р. 1930 перевищила 81 мільйонів кч.

Протягом пяти років діяльности Центральної Каси, медичною допомогою користувалося 98.000 осіб: в 28.000 випадків виплачено субвенції з приводу смерти на приблизну суму 20 мільонів кч.; посаґів виплачено у 85.000 випадків на суму 40 мільонів кч.; нарешті пенсій виплачено 24.338 особам на суму 25 мільонів кч.

Капітали, які стоять до диспозиції Центральної Каси, приміщені нею по ріжних інституціях та орґанізаціях. У році 1930 Центральна Каса уділила позичок — державі приблизно, 374 мільони кч.; самоврядуванню більше ніж 373 мільони кч.; кооперативам після проведення води більше ніж 84 мільони кч.; будівельним кооперативам біля 180 мільонів кч. Отже, протягом пяти літ свого істнування Центральна Каса уділила позичок комунальних, гіпотечних та на амеліораційні праці на загальну суму 2.579 мільонів.

В наслідок того, Центральна Каса нагромаджує капітали не тільки в інтересі асекурованих нею осіб, але й також сприяє такому приміщенню цих капіталів, яке впливає позитивно на економічний стан країни.

Проф. С. Бородаєвський.

Цит. Ustredni socialni pojistovna Praha 1931.

—o—

Берестейський процес.

(18-ий день розправи).

Суботняшня розправа почалася від переслухання першого свідка оборони пос. **Тромпчинського.** Оборона зажадала заприсяження свідка і він присягнув. Він відповідає на питання з текстом конституції в руці. Св. каже, що про Центролів знає лише те, що читав у часописах. Про надужиття при попередніх виборах свідкові відомо. У соймі був навіть друк у тій справі, що торкався постанов комісії, а видрукований проти волі голови комісії Полякевича під його неприсутність. У часі між 1928—1930 р. більшість сойму була проти акції ломання права. В тім часі було 9 урядів, та всі виступали як уряди Пілсудського. На основі конституції можна усунути уряд, та це не мало змислу, коли тих самих людей знову іменували.

Свідок говорив про бюджетові переступлення, відкладання та замикання сесії парляменту, події в сойм. передсінку, політичні напади, про зникенння ґен. Заґурського, скасування прес. декретів і ін. дразливі політичні справи.

На питання обв. Керніка, чи можна назвати підбурюванням, коли посол на справоздавчім вічу наводить факти надужить, свідок каже, що це не є підбурювання.

Коли свідок говорив про ломання конституції, прокуратор спитав, хто має право коментувати її — пос. Тромпчинський відповів: Президент, уряд і сойм.

Св. **Корфанти** зізнає не так спокійно, як Тромпчинський. Він у деяких моментах бе пястуком у барієру. Коли адв. Шурлей спитав чи є щось правди в цьому, буцімто св. був у порозумінні з Німеччиною та хотів зректися Шлеська для Німеччини, Корфанти став говорити із таким обуренням і схвилюванням, що предсідник перервав засідання та звільнив свідка від дальших зізнань Оборона протестує проти такої постанови, бо процедура не знає виключення свідка, поки не нарушить порядку.

Після перерви предсідник змінив свою постанову та позволив Корфантому зізнавати. дальше.

Прокуратор Ґрабовський заявляє, що обвинувачення просить, щоби свідка далі переслухувати, одначе не в звязку з його енунціяцією, обрахованою на ефект за кордон. Його виступ з характером дуже сумнівного патріотизму. (Голос з лави оборонців: Що це таке? Це обида свідка!). Счиняється гамір. Адв. Новодворський просить запротоколувати повищі слова прокуратора.

Предсідник після наради заявляє, що годиться на дальше переслухання свідка, та коли не буде говорити в річевих рямцях, ухилятиме питання.

Корфанти: Високий Суде, п. прокуратор мене обидив. *Предс.:* Прикликаю вас до порядку. Тут не місце на це.

Корфанти знову починає говорити про Берестя. *Предсідник* перериває йому. *Корфанти:* Коли суд не позволить мені цього дальше говорити, не буду зізнавати.

Суд звільнює Корфантого від дальших зізнань.

Після перерви зізнавав пос. *Пужак* (ППС). Заявляє, що в Центроліві не було ніякої змови проти уряду. Перед сл. судлею Демантом свідок відмовився зізнавати про Берестя тому, що с. Демант не хотів з ним списати протоколу, заявляючи, що то незгідне зі стилем. Св. тоді схилив перед с. Демантом голову, як стилістом і сам списав протокол. Правдою є, що у ППС були провокатори, та їх викидали. На пос. Лібермана виконували замахи, стріляли до нього в Лобзовянці. Коли Славек дійшов до влади, заявив, що сойм більше не дійде до слова. В Кракові зібралося кількадесять тисяч людей, та нікому не прийшло до голови орґанізувати якийсь замах. Свідок виключає якийнебудь звязок між діяльністю Центроліву й українськими саботажами.

Після переслухання предсідник показав свідкові обіжник ППС, зложений в суді нач. виділу безпеки в Кракові Воляневцьким. Свідок рішучо стверджує, що обіжник сфальшований.

На тому розправу відложили до понеділка.

ОСТАННІ ВІСТИ

ДИМІСІЯ В ЗВЯЗКУ З ПРОТИЖИДІВСЬКИМИ ЕКСЦЕСАМИ.

Виленський староста Ішора та заступник команданта виленської поліції одержали димісію. На місце Ішори іменований городським старостою Ст. Модлінський.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ЕКСЦЕСИ У ВІДНІ.

ВІДЕНЬ, 15. XI. ПАТ. У віденськім університеті, як відомо, прийшло було до протижидівських ексцесів. Тому нац.соц-студенти обсадили університет й уставили сторожі, щоби перешкодити евент. дальшим бійкам. Вполудне в університеті на зборах нац. студентів бесідники домагалися введення студ. права на расово-нац. основі. Один із бесідників сказав, що на клич жидів: „Бити фашистів!" треба відповісти кличем: „Бити жидів і їх парубків, де попадеться!" В авлі кількох студентів побили, а перед університетом публика кричала проти Гітлера. Поліція опорожнила площу перед університетом. Пополудні настав спокій.

—o—

ВІДЗНАЧЕННЯ ГІНДЕНБУРҐА.

БУДАПЕШТ, 15. XI. ПАТ. Реґент Горті іменував през. Гінденбурґа шефом 3. полку піхоти гонведів.

—o—

НІМЕЦЬКО-ФРАНЦУСЬКІ ГОСПОДАРСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

ПАРИЖ, 15. XI. Перша сесія господарської фр.-нім. комісії закінчилася. В нарадах ствердили, що перед нею створюються успішні можливости розвитку господарської співпраці, яка буде корисна для всіх европейських країн, а навіть для всього світу. Підкомісії зберуться в Парижі та Берліні в листопаді та грудні.

—o—

РУМУНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ.

БУКАРЕШТ 15. XI. ПАТ. Нині отворено звичайну сесію парляменту. Прем. Йорґа відчитав відручне письмо короля. В письмі сказано що бажанням короля є, щоби старання уряду в госп. ділянці піддержували всі політичні партії. Уряд предложить проект бюджету лише з конечними видатками. Заповідає конверсію хліборобських довгів. Закордонна політика Румунії буде вірна своїм давнім принципам.

—o—

НОТА СРСР ДО ЯПОНІЇ.

МОСКВА, 15. XI. ПАТ. Комісар закорд. справ Літвінов у ноті до японського амбасадора Гіроти твердить, що неправдою, начеб уряд СРСР помагав китайським відділам у Манджурії. Звертає увагу, що хоч уряд СРСР заперечив ті чутки то японські урядові кола дальше поширюють їх. Уряд СРСР звертає увагу японського уряду на цю злу волю та протибільшовицьку кампанію, яку ведуть деякі військ. чинники в Манджурії, а яких метою замотання відносин між Японією і СРСР.

—o—

ПРОКЛЯМУВАННЯ ЦІСАРЯ МАНДЖУРІЇ.

ПЕКІН, 15. XI. ПАТ. Тутешня китайська влада твердить, що бувшого китайського цісаря завтра проголосять цісарем незалежної Манджурії. Рівночасно оголосять лісту міністрів цісарського уряду.

За оплатні ціни збіжа.

ВАРШАВА, 13. XI. ПАТ. З огляду на поширені останніми днями поголоски в справі урядової збіжевої політики міністерство внутрішніх справ у порозумінні з міністерством рільництва стверджує, що завданням цієї політики запевнити тепер хліборобам осягнення якнайскорше оплатних цін. 6.000 тон заграничного жита, яке закупили державні промислово-збіжеві заведення, має служити виключно до додержання експортових умов, зроблених давніше. Зате справа привозу заграничного збіжа до Польщі для споживчих цілей взагалі не актуальна.

—o—

СПОРТ.

Лігові змагання.

Львів. Погонь—Лехія 3:0 (1:0).
Вел. Гайдуки. Чорні—Рух 1:0 (0:0).
Варшава. Варшавянка—Варта 2:1.

За вхід до А-кляси.

Львів. Бяли-Ожел—Яніна (Зол.) 3:2 (0:0).

Товариські змагання.

Краків. Висла—Краковія 4:2 (1:2).
Варшава. Польонія—Макабі 4:1 (1:1).
Лодзь. ЛКС—ЛТСҐ 4:2 (1:2).

Берестейський процес.

(38-ий день розправи.)

У вівторок промовляв прокуратор Равве. Він м. ін. сказав, що опозиція не прийняла прихильно травневого перевороту, який підніс валюту, скріпив військо, розбудував міста, підніс країну до висот европейської потуги. Емісарі лівої політ. думки почали спільну атаку. Вдарили: комуністи, Білоруська Громада, КПЗБ, НПХ, Сельроб, ППС і інші. Кожна з тих партій завелася щодо травневого перевороту, одні тому, що не дано їм автономії, або не вдалося їм відірвати від Польщі, іншим не сподобалося, що не згноблено на ґвалт ендеків, що не повішено Корфантого, Вітоса, Грабського. Провідники тих ріжних партій получилися разом проти уряду, хоч навіть у нутрі й одної з тих організацій не було єдности. Та для кожного обвинуваченого були інші мотиви їх спільного виступу, їх лучила туга за минулим. Не ненависть до тиранів була мотивом, як твердять обвинувачені, а ненависть до одної особи. Це їх лучило. Прокуратор пригадує, що обв. Цьолкош твердив, що ППС приготовила замах у 1926 р., та тоді забувати, що багато діячів нинішньої опозиції прилучилося шляхом до співпраці з урядовим табором. На доказ прокуратор подає низку назвищ і каже: „Тетмаєр, якого ювилей святкували ми тому кілька днів". (Голоси з лави оборонців: То не той! — Голосний сміх!) — ППС повалила уряд корупції, злодіїв, конекрадів, як їх тоді звала, а нині злучилася з ними на лаві обв.

Дальше прокуратор говорив про парт. пресу та зазначив, що за її діяльність мусить відповідати нач. влада партії.

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46. 254—?

— Хто дбає, той має. Хто обезпечує своє життя в Товаристві „Карпатія", Львів, Руська 18/I, той забезпечує перед нуждою свою родину, жінку та дітей. Чи Ви вже подбали про це? 981 1-1

— Св. Миколай приїхав. Св. Миколай заїхав цього року до української фабрики „Фортуна Нова", де поробив великі замовлення для української дітвори. На його припоручення фабрика виготовила нові касетки, торбинки, стіжки, барабанчики та прозрачні коробки, зладжені на основі проєктів арт. малярів О. Кульчицької, Я. Гординського та Луцика в національних мотивах. Наповнені вони ріжнородними солодощами в смаку незрівнаними, видом приманчивими. Вироби розіслані по цілому краю і можна їх набути по всіх крамницях „Народньої Торговлі" та кооперативах. У Львові крім того у п. Івана Дейнеки, вул. Руська 1. — Де їх нема, домагайтеся негайного замовлення! 1043 1-1

— Виділ Т-ва „Українська Захоронка" у Львові повідомляє Вп. Родичів, що Св. Миколай загостить до малої салі Лисенка дня 19. грудня в 3. год. з полудня і в часі забави роздасть діточкам даруночки. — Пакунки приймає дижурна пані в суботу від 1. години. 1000 1-1

— Дир. Микола Заячківський, виїзджаючи зі Львова, зложив на руки гол. редактора „Діла" 100 (сто) зол. замість приняття в день св. Миколая на українські цілі. Жертвовану суму розділив так: 20 зол. на безробітних для Епархіяльного Комітету допомоги безробітним у Львові, а далі по 20 зол. на „Просвіту", „Рідну Школу", „Національний Музей" і на будову шпиталю ім. митр. Шептицького. Названі установи можуть жертвовані гроші підняти в гол. редактора нашого щоденника щодня в ранніх годинах.

— Стан здоровля д-ра Дея. Українське Бюро в Льондоні повідомляє, що, відомий приятель українців канадієць, д-р Ф. Дей, який минулого місяця майже безнадійно занедужав у Льондоні на удар серця, завдяки дбайливій опіці та незвичайній лікарській підмозі — почуває себе вже дещо краще. Д-р Дей перебуває тепер у лічниці, в якій всетаки буде примушений довший час залишитися для лікування. З нагоди полекші недуги д-р Дей одержав чимало привітів від українців, англійців, американців і канадійців.

— Нові склади „Народньої Торговлі" у Львові і на Волині. Наша почесно заслужена торговельна установа „Народня Торговля", незважаючи на теперішню важку кризу, чимраз краще розбудовується. Ось ще у квітні відкрила вона свій склад при вул. Личаківській (ріг Мучної) у Львові. Цей склад розвивається дуже гарно. В листопаді зорганізувала знов новий склад при вул. Більчевського ч. 5 (до того часу був там москвофільський „Дніпросян"), в якому є два відділи: молочарський і споживчий. Але й на цьому не кінець. Бо ось цими днями буде отворений та урухомлений ще один склад „Народньої Торговлі" при вул. Городецькій ч. 23. Таким чином у Львові „Народня Торговля" має вже чотири власні склади (крамниці) разом, очевидно, зі складницею в Ринку. — Крім того поширює ця установа свої аґенди і на Волині. У Луцьку вже давно є склад „Народньої Торговлі", а крім цього теж її філія, а недавно урухомлений ще один склад у м. Олиці, луцького повіту. Таким поширенням аґенд цієї нашої найстаршої торговельної установи треба щиро радіти, а українському громадянству треба тільки виконати солідно свій обовязок супроти неї, тобто купувати все у крамницях „Народньої Торговлі", щоби так чином взаїмно собі допомогти і себе дружно підтримати.

— Родинна трагедія у Львові. Подружжа фризієрів Дікерів повернулося пізно з міста в ночі з 14. на 15. грудня до помешкання теслі Я. Гемерлінґа при вул. Артишівського ч. 4. Гемерлінґ говорив хвилину з Дікером, опісля пішли вони спати. Гемерлінґ почув, як Дікер обвинувачував жінку у зраді, а опісля стріл. Зірвався з ліжка й побачив, що Дікер держить ще в руці револьвер, а його дружина лежить закровавлена. Гемерлінґ відібрав Дікерові револьвер і телефонічно покликав поліцію. У ту хвилину Дікер прорізав кількома ударами ножа свій живіт у намірі самогубства. Лікар ствердив смерть Дікерової; важко раненого Дікера перевезли до лічниці.

— З краєвої хроніки. У Суходолі, копичинецького повіту, вибухнула пожежа в Тимка Осідака й перекинулася дальше. Згоріло 15 хат, 21 клунь і 21 стаєн, жниво та худоба. Шкоди сягають 100.000 зол. — У Бориславі скінчили самогубством Петро Луців і його жінка Катерина — з нужди та голоду.

— Катастрофа поїзду Варшава-Відень. Під Роговом вискочив із шин поспішний міжнародній поїзд Варшава-Відень в 21.59 год. У ночі з 14. на 15. ц. м. після вискочення з рейок машина відірвалася від поїзду й підїхала ще 100 метрів, вискочило теж 6 вагонів. Два вагони перевернулися, спальний вагон упав у рів. Людських жертв не було, є лише кілька легко потовчених і поважніше керманич почтового вагону.

— Рекорд швидкости. Кілька минут після того, як стало відомо кому присудили літературну премію „Феміна", — вулицями Парижа помчалися вантажні авта аґенції „Ашет" із великими рекламами-афішами, що рекламували письменника-лявреата та його книжку. Рекорд швидкости можна легко вияснити. Аґенція „Ашет" не могла знати, кому признають нагороду, але ще попереднього дня були приготовлені афіші з прізвищами 16-и можливих побідників конкурсу. Представник „Ашета" вижидав у кімнаті, де присуджували нагороду та зараз зателефонував про вислід у головну складницю „Ашета". За кілька хвилин із складниці виїхали авта навантажені книгою лявреата та роз'їхалися вулицями Парижа. Ще за кілька хвилин на вітринах книгарень появилася нагороджена книжка з приготовленими заздалегідь „перевязками" на обгортках.

— По широкому світі. Згоріла фабрика обуви в Бішвіллер близько Штрасбурґа; шкоди сягають 500.000 франків. — Французький уряд вніс до парляменту проєкт признання б. президентам держави 200.000 франків річної плати.— Поправилося здоровля Черчіля, який, як відомо, потерпів при випадку. — У Відні відбулися збори членів Гаймвери; промовляли погоджені провідники князь Старемберґ і д-р Стайдльє. — У звязку з появою підроблених 1000 динарових банкнотів югославянське мін-ство фінансів наказало остемплювати всі банкноти 1000 динарові, які є в обігу від 21. XII. ц. р. до 29. II. 1932. — Помер французький вчений Ле Бон, автор праць із ділянок психольоґії та фільософії. — У місцевості Фінляндії — Райвоя помер у тих днях відомий російський маляр Олекса Орлов, який від 40 літ перебував на чужині. — Найповажнішим кандидатом на президента Німеччини є мін. Ґренер. — У Портуґалії вибухли революційні замішки. — Згорів китайський корабель; 300 осіб загинуло. — Потонула французька підводна лодка; старшина та 12 моряків затонули.

— Гонорар паризького хірурґа. Один із кращих паризьких хірурґів виправив звихнену руку Гольденберґа та виставив рахунок на 1.500 франків. Справу вирішує суд, бо Гольденберґ заявив, що гонорар за дві хвилини праці трохи за високий. Суддя покликав до слова судових знавців, щоби вони заявили, чи може добрий хірурґ домагатися такого високого гонорару.

— Російські книжки в нюйорській книгозбірні. Більша частина приватної книгозбірні великого князя Володимира Олександровича, дядька царя Миколи II. опинилася щойно в нюйорській прилюдній книгозбірні. Ці 2.200 книжок мають між собою дуже рідкі та цікаві видання, деколи нарочно виготовлені для російського царського двора. Є між ними теж поліційні звіти, воєнного мін-ства та других установ із печаткою „секретно"; дальше 143 томи „двірського журналу", в якому списані всякі випадки на царському дворі. Крім того є велика збірка книжок із історії та етноґрафії, про російську православну церкву, збірка пісень лірників і кобзарів, описи народних звичаїв і обрядів.

Оголошення, оповістки, місцеві як і з провінції оголошуватимемо тільки за попередньою присилкою належитости. Незаплачені заздалегідь оголошення не будуть поміщені.

— Із викладової салі. Минулого тижня відбувся в берлінському університеті від „Українського Наукового Інституту" виклад доцента кельнського університету **д-ра Келлера** — про Гоголя та його звязки з німецьким світом. — 11. грудня відбувся виклад д-ра **М. Антоновича** в „Академічному Т-ві при Українськім Наук. Інституті" п. з. „До грецької діяльности перед повстанням 1821 р. — У низці своїх викладів **З. Кузеля** дав три окремі виклади — про антропольоґічний тип українця. — В „Журналістичному Інституті" проф. д-ра Шпана в Кельні викладав д-р **Р. Данилевич** — про розвиток і сучасний стан української преси. — 14. грудня в берлінському університеті відбувся виклад (із світлинами) д-ра **В. Залозецького** в німецькій мові „Впливи італійського ренесансу на східно-европейське будівництво."

— З Українського Лікарського Т-ва. 17. грудня в 19. год. вечора в домівці Т-ва при вул. Гродзіцьких 4/III. відбудеться відчит д-ра О. Подолинського: „Про вчасне розпізнання вагітности при помочі реакції **Ascheim — Zondek'a**".

— Заповіджені Миколаївські вечерниці учнів філії акад. гімназії відкликані.

— Вістка з неба. Як інформують нас, „Союз Українок" дістав вістку, що Святий Миколай рішив на цей рік давати нашим паням тільки практичні дарунки. В тій цілі зайде на днях до складу порцеляни і шкла О. Ониська (Гавлицька 20), де є величезний (й дешевий!) вибір усякої посуди, спеціяльно огнетревалого начиння. Ця вістка викликала зрозуміле вдоволення в усіх, до власника складу включно. 1045 1-1

— До відома бібліофілам. Видавництво „Ізмараґд" у Львові видало книжку М. Рудницького „Очі та уста". Книжка має 20 графічних рисунків Павла Ковжуна в двох кольорах. Тільки 100 примірників друковано на японському папері; ціна в розкішній оправі 5 золотих. Замовляти в В-ві „Ізмараґд", Львів, вул. Косцюшка 5, або у всіх українських книгарнях. 1-1 1044

З судової салі.

РОЗПРАВА ПРОТИ ВІДВІЧАЛЬНОГО РЕДАКТОРА „СЕЛЬРОБУ" ЗА НАКЛЕПИ.

15. ц. м. відбулася перед окружним судом (відділ пресовий) у Львові розправа проти відвічального редактора „Сельробу" Михайла Пеленського за наклепи на громадян д-ра О. Пеленського, адвоката з Комарна; Івана Утриска та Івана Севюти, двр. кредитової кооперативи з Комарна. Обвинуваченого боронив д-р М. Глушкевич; обвинителів заступав д-р Вол. Старосольський.

Обвинувачений відкликав поміщені в дописах з Комарна в чч. 231. і 232. „Сельробу" закиди, тому, що ті закиди були основані на неправдивих інформаціях і перепросив їх. Судові кошти покрив обвинувачений.

8 СЕЛЯН З ТЕРНОПІЛЬЩИНИ ПІД ЗАМІТОМ ВБИВСТВА ПРОВОКАТОРА.

В другому дні розправи за вбивство А. Юркова переслухували ряд свідків прокуратора, переважно членів „Отшельця" та поліцаїв з Чистилова та околичних сіл.

Всі вони намагалися представити місцевість звідки походять обвинувачені — Чистилів, як осередок комунізму. Дальше виказували свідки, що убитий Юрків стягнув на себе загальну ненависть села, виступаючи перед кількома роками в одному комуністичному процесі в характері головного обтяжуючого свідка.

Опісля складали свою опінію знавці хеміки і лікар. Хеміки ствердили, що на найдених вилах і відібраних у обвинувачених ріжних приладдях були сліди людської крови, а лікар сконстатував

Сасика, Дм. Калитовського і д-ра Б. Овчарського на факт недуги обв. Ос. Процишина. Також допустив усі інші внески оборони з пятниці, на які погодилися сторони.

Свід. *Леон Літвак*, жид, засуджений за шпіонажу. Він сидів у келії разом з Целевичем і Саляком. Чув з келії фраґмент розмови сторожів на коридорі. Дати не пригадує собі докладно, було це десь з початком лютого.

Свід. Володимир Саляк, що сидить за замах на Сх. Торги, зізнає те саме. Дати не памятає, але має її записану у французькому підручнику.

На припоручення предсідника свідок Саляк виходить з поліціянтом до вязниці в Бриґідках, де відсиджує кару. По якомусь часі вертає з книжкою, з якої відчитує дату цеї розмови 8. лютня 1931 р. в неділю 1931 р. між год. 2. і 4. пополудня.

В міжчасі відчитує протоколянт реферат про ідеольоґію „Лісових Чортів“ і „10 заповідей українського націоналіста“.

Д-р Б. Овчарський, лікар зі Львова, зізнав, що лікував тяжко хорого Ос. Процишина від початку грудня 1929 р. до лютня 1930. Мав гостре запалення легенів а пізніше й мозкових опон. При огляданні хорого завважив сліди зломання ноги.

Внесок *д-ра Глушкевича*, щоби переслухати пол. вязня Саляка на факт побиття його в поліції предсідник відкидає, бо воно не має нічого спільного з цею розправою, а трибунал це затверджує.

На обставину цієї розмови поліцаїв у вязниці переслухували також б. посла і б. берестейського вязня *Володимира Целевича*. Він сидів у „Бриґідках“ у келії ч. 49., чув розмову постерункового з тюрем. сторожем про побиття обв. Ю. Дачишина. Було це в лютім. Цих розмовців бачив і чув крізь дірку від ключа зі своєї келії.

Д-р Шухевич стверджує, що цей свідок найменше з усіх памятає про все і запитує чи воно не стоїть у звязку з берестейськими переживаннями.

Ряд питань д-ра Шухевича, що торкаються справи арештування б. пос. Целевича в минулому році і посадження його в Бересті предсідник ухилює. Оборонець мотивує ці питання тим, що мав давніше змогу пізнати знамениту память Целевича, а тепер має право здогадуватися, що її мусіли ослабити переживання в Берестю. Відклик оборонця до трибуналу цей-же затвердив.

Опісля до кінця розправи в тому дні відчитував предсідник цілу вязку актів, що відносяться до побиття обв. Ю. Дачишина в поліції. Ті протоколи списав інсп. Лозінський на припоручення міністра внутрішніх справ, якого в тій справі заінтерпелювала Українська Парляментарна Репрезентація. Не диво, що ці жахливі переживання і катування, які описує обвинувачений в цих протоколах, довели його до наміру самогубства, яким кількакратно пробував покінчити з життям. Поліційна служба, яку Дачишин подав як причасну в побоях, заперечила факти побиття.

На цьому розправу в тому дні предсідник перервав до понеділка.

——o——

Дописи.

СТРИЙ. *(З життя театрів.)* Ґеоґрафічне положення Стрия, побудованого при підкарпатськім залізничім шляху, просто примушує всі пересувні театри задержуватися в цім місті. Окрім власного театру ім. Старицького, грали в Стрию в останіх часах театри ім. Тобілевича, д-р. Сталника, Коссака й Когутяка, не числячи двох жидівських театрів та одної польської ревії. Тим способом у Стрию в цьогорічнім осіннім сезоні було мабуть більше вистав, як у Львові. На найближчі дні зголошено знова вистави аж двох театрів нараз. При такій скількости вистав виробилася окрема театральна публика, що на неї кожний ліпший театр може напевно числити. Театр ім. Старицького дав дотепер чотири вистави, а саме одну комедію („Жонатий Мефісто“), одну сатиру (Фридльонд“), а в останніх днях ревію („До гори ногами“) та прощальну виставу („Нещасне кохання“) артистів Василя й Ірини Коссаків, які переселюються до Львова. Уважний обсерватор — навіть без засягання інформації від касієрки — мусів завважити, що загал шукає в театрі передовсім розривки. З уваги на те, театр ім. Старицького приготовив під проводом арт. Козака Едварда (ред. „Зиза“) ориґінальну ревію під заголовком „До гори ногами“. Цілий текст, костюми, куліси і т. д. були твором цього талановитого артиста. Виконавцями були члени театрального гуртка ім. Старицького. Публика заповнила салю значно численніше, ніж це звичайно буває на поважних песах і бавилася знаменито. При цій забаві слухачі не спостереглися навіть, що ревія, не зважаючи на веселу форму, була в суті річи дуже поважна. А сам автор зумів навіть дуже поважні теми обробити у веселу чи в свобідно сатиричну форму. Майже всі стрийські діячі побачили себе на сцені, або вчули звідси щось веселого про себе, одначе уклад і форма дотепів не вразили нікого. Дотепи були переплітані цікавими, стилізованими танками і скечами. Найбільше подобався хоровід табору українських січових стрільців під проводом тепер уже леґендарного Цяпки, розмова провідника стрийських соціял-демократів з послом Девейом, гуцульський танок ляльок і танок китайський, а при кінці карикатури деяких осіб (як їх афіш назвав) „з еліти стрийського громадянства“. Орхестрою дириґував проф. Поваляєчек дуже справно. Ініціятор ревії захоплений добрим успіхом цієї вистави, береться — як зачуваю — до підготовки другої подібної вистави зі зміною тексту і програми, бо як каже — хоче в другій ревії оминути всі спостереження і рисочки чи недотягнення.

б. п.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Р. Кіплінґ: СЛОНЯТКО, з двома образками. Перекл. з анґлійського Ю. Шкрумеляка. В-во „Світ Дитини“. Львів 1931. Ст. 16. Ціна 20 сот.

Г. Х. Андерсен: ДИКІ ЛЕБЕДІ. Переклав Ю. Шкрумеляк. В-во „Світ Дитини“. Львів 1931. Ст. 24. Ціна 30 сот.

В. Буш: ЗБИТОЧНИКИ У ВАННІ. Перекл. Ю. Шкрумеляк. В-во „Світ Дитини“. Львів 1931. Ст. 16. Ціна 25 сот.

ЗАЧАРОВАНИЙ ЦВІТНИК. На українську мову переклав Святослав Лакуста. З ілюстраціями М. Фартуха. В-во „Світ Дитини“. Львів 1931. Ст. 24. Ціна 30 сот.

На санування Т-ва „Просвіта“.

IV. виказ підписаних позичок для санування Т-ва „Просвіта“ у Львові.

Львів — „Маслосоюзники“: Мачалаба Дмитро 100, Балко Теофіль 100, дир. Мудрик Андрій 50, д-р Лопатнюк Василь 50, д-р Левицький Володимир 50, Никифорук Микола 50, Міхенко Марія 50, Сваричевська Марія 30, мр. Теслюк Іван 25, Коцюмбас Володимир 25, Жук Володимир 25, Войчак Володимир 25 Котик Тома 25, інж. Весоловський Ярема 25, Мицько Адам 25, Павлик Сильвестер 25, інж. Хроновят Михайло 25, Меренюк Стефанія 25, Біленький Евген 25, Микитюк Петро 25, Іванчуківна Ірена 20. Бережницький Осип 20, Сениця Володимир 20, Лис Олекса 20, Костів Стефанія 20, Бачинська Ольга 20, Котлова Ліда 15, Сікач Петро 15, Супінська Катруся 10, Пришляківна Ірена 10, інж. Буя Осип 10, Кліщ Киприян 10, Коберська Марія 10, Теслюк Михайло 10, Клос Роман 10, Луцький Василь 10, інж. Чапля Микола 10, Луцик Роман 10, Білецька Евгенія 10, Янович Михайло 10, Ковальська Марія 5, Бардинівна Марія 5, Ставничий Павло 5, Сверида Степан 5, Іванівна Марія 5, Соболтівна Марія 5, Шевчукова Ірена 5, Павлусевич Міля 5, Нижник Андрій 5, Прозарівський Мартин 5, Турянський Юліям 5, Погорецький Ярослав 5, Підлісецький Лев 5, Негребецька Марія 5, інж. Рейнарович Омелян 5, інж Палій Андрій 50, інж. Мельникович Осип 50 Разом 1225 зол. — Разом з попередніми 10.347·70 зол.

Крім того з нагоди позички закупили Вп. „Маслосоюзники“ книжок у книгарні „Просвіти“ за готівку: інж. Палій Андрій 12·15, Соболтівна Марія 40·50, Коцюмбас Володимир 98·40, інж. Буя Осип 15·40, Костів Лев 49·60. Дубицький Микола 54·30, д-р Лопатнюк Василь 54, інж. Чапля Микола 37·90, Джиджора Наталія 7·30, Іваньо Марія 115·65, Лемехівна Оля 24·30, Афтанас Осип 9·80, Погорецький Ярослав 87·75, Мачалаба Дмитро 54, Клос Роман 216·20, Вербенець Марія 71·45, Войчак Володимир 54, Дацко Антін 47·85, Петрушевич Роман 54, Воробець Теодор 216·45, Ямнюк Юліян 74·20 Лис Олекса 7·60, Янович Михайло 56·90, Бачинська Ольга 117·50, Луцький Василь 124·80, д-р Лукашевський Володимир 144·05, Бардинівна Марія 19·45, Нижник Андрій 25·20, Костківна Стефанія 106·05 Сікач Петро 239·85. Разом закуплено книжок на суму 2.277·60 зол.

(Продовження буде).

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 14. XI. ц. р. за масло експортове та десерове пріма 3·20 зол., и літру молока 28—29 сот., літру сметани 1·30 зол., копу яєць 7·00—7·20 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Театр ім. І. Тобілевича (Кооператива Український Театр у Львові). Саля „Ремісничої Палати“, Стрілецька площа ч. 7.

18. XI. Середа „Пурга“ (в Тайгах Сибіру) Шеглова — песа на 3. дії.

19. XI. Четвер, „Лялька“ — оперетка на 4. дії Одрана.

20. XI. Пятниця, „Міна Мазайло“ — комедія на 4. дії Миколи Куліша (з репертуару Театру Березіля в Харкові).

21. XI. Субота „Розвідка“ — оперетка Фаля на 3. дії.

22. XI. Неділя, попол. „Життя Парижа“ — оперетка на 5. дій Офенбаха.

22. XI. Неділя, вечір, „Про що тирса шелестіла“ — песа на 5. дій Черкасенка.

23. XI. Понеділок, „Пірвання Сабінок“ — комедія на 4. дії братів Шантанів.

Великий Міський Театр:

Понеділок, 16. листопаду, год. 7·30 веч. „Вакації Донжуана“.

Театр Ріжнородностей:

Понеділок, 16. листопаду, год. 7·30 веч. „Вірна любка“.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Світла великого міста“ (Чарлі Чаплін).

КАСІНО: Звукова фільма „Жоржетине кохання“.

КОПЕРНИК: „Марлена Дітріх як Х-27“.

ЛЕВ: „Там, де Волга пливе“ („Відродження“).

МАРУСЕНЬКА: „Марлена Дітріх як Х-27“.

МІРАЖ: „Гарольд у Люнапарку“ „Роскоші гостинности“ (Гарольд Льойд, Бастер Кітон).

ОАЗА: „Король джезу“.

ПАЛЯС: Звукова фільма „Ліліом“ (на основі Фр Мольнара).

ПАН: „Золотоволосий янгол“.

ПАСАЖ: „Підводне човне С. 13.“ та „Парада Парамавнту“.

ПРОМІНЬ: „Отруйник“ (Конр Файдт).

СОНЦЕ: „Чортиця з Триполісу“.

СТИЛЕВЕ: „Мільон“ і звукова комедія.

УТІХА: „Вкрадене завіщання“ (Карльо Альдіні).

ХИМЕРА: „Король Парижа“ (Іван Петрович).

Присилайте передплату!

Програма радіо.

Середа, 18. листопаду 1931.

Ляйпціґ (259,3) 19·00 Література. **Моравська Острава** (263,4) 18·25 Концерт. **Братислава** (278,8) 21·00 Хор. **Льондон** (356,3) 19·30 Музика. **Гамбурґ** (372,2) 22·45 Концерт. **Букарешт** (394,2) 20·00 Концерт. **Сотенс** (403,8) 22·15 Танкова музика. **Берлін** (419) 16·30 Концерт **Харків** (426) 15·00, 18·00, 20·00, 0·01 Концерти. **Рим** (441,2) 21·00 Опера. **Гельсінґфорс** (453,2) 20·00 Танкова музика. **Лянгенберґ** (472,4) 20·30 Концерт хору. **Прага** (486,2) 19·20 Пісні. **Міляно** (500,8) 20·45 Оперетка. **Брукселя** (508,5) 21·00 Вечір румунської музики. **Відень** (516,4) 20·35 Концерт. **Рига** (524,5) 20·35 Концерт. **Мінхен** (532,9) Концерт. **Будапешт** (550,5) 17·45 Концерт. **Любляна** (575,8) 20·30 Російська музика. **Ленінград** (1000) 18·00 **Українське слово та пісня.** **Ослью** (1071,4) 22·35 Танкова музика. **Калюндборґ** (1153,8) 23·05 Танкова музика. **Москва** (1481) 15·00, 18·30 Концерти.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 17. листопаду 1931.

Львів (380,7) 11·40 Перегляд краєвої преси ПАТ. 11·58 Час із Варшави. 12·10 Про погоду дня. 15·05 Господарська оповістка. 15·15 Летунська хвилина. 15·35 Листування з дітворою. 15·50 Програма для дітвори. 16·30 Виклад. 16·55 Пісні. 17·10 Проміні Рентґена. 17·35 Концерт. 18·50 Всячина. 19·15 Правничі ради для селян. 19·25 Література. 19·45 Радієвий щоденник. 20·00 „Старі леґенди Мазовії“. 20·15 Концерт. 21·55 Листування. 22·40 Доповнення щоденника. 22·50 Спортові новини. 23·00 Музика. — Ґрамофонові кружки: 12·15, 15·20, 19·40.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Загальні Збори Українського Інституту для дівчат в Перемишлі відбудуться в пятницю 27. листопаду 1931 р. в Перемишлі в концертовій салі Інституту в год. 5. пополудні. — Порядок нарад: 1. Отворення зборів. 2. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 3. Звіт з діяльности Виділу: а) секретарський, б) господарський, в) звіт управи ґімназії. 4. Звіт Контрольної Комісії. 5. Ухвалення бюджетового прелімінаря. 6. Вибір 3 членів Виділу й одного заступника. 7. Вибір 3-ох членів Контрольної Комісії. 8. Внески і запити. — На скілько не явиться на збори приписане число членів Т-ва, Загальні Збори відбудуться тогож самого дня, также і з тим самим порядком денним в год 5·30 попол. — За Виділ: **д-р Загайкевич — голова, Мґ. Навроцький — секретар.** 853

I. Загальні Збори „Правничої Громади“, Секції Товариства Прихильників Освіти у Львові, відбудуться в суботу 21. листопада 1931 р. в год 18 в Авлі Академічного Дому при вул. Супінського ч. 21. — **Ініціятивний Комітет.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

СОЛІДНИЙ інструктор шукає лекцій у Львові. — Зголошення слати до Адміністрації „Діла“ під „Академік“. 851

КАНДИДАТ АДВОК. з 4 літ. практикою шукає місця в адвоката. Ласкаві зголошення до Адміністр. „Діла“ під „Кандидат“. 789 3-3

КРЕДЕНС, 2 дубові ліжка продам. — Хоркавий, Львів, Жовківська 28.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

VII. Nr. 127/28/9 W sprawie kurateli nej właścicieli polic asekuracyjnych Tow. Wzajemn. Ubezp „Karpaty“ we Lwowie — wyznacza się audjencję celem wyboru 3 mężów zaufania i 3 zastępców na 8. stycznia 1932 godzina 10 przedpoł. Sala 13 tut. Sądu Rutowskiego 13. Sąd Okręgowy Lwów 5 listopada 1931.

Ширіть наш часопис!